

Aprīlis dārzā

Autors Dita Kļaviņa-Lauberte
Ceturtdiena, 11 aprīlis 2013 12:13

Daba šogad ir parūpējusies par negaidītiem pavērsieniem dārznieka dzīvē – meteorologi ziņo par aukstumu rekordiem aprīlī, Vidzemē sniega segas biezums joprojām vietām ir 40 cm. Šķiet, ka laicīgi sarūpētos dārzkopju kalendārus, sējas un ražas padomniekus un atbilstoši sezonai dārzā darāmo darbu sarakstus šopavasār var droši nolikt plauktā. Var. Var arī izvērtēt darāmos darbus, kā arī paveikt ko tādu, kam citos pavasaros līdz šim nav atlicis laika. Galu galā, kā ziņo laika vērotāji – pavasaris būs, un arī sniega sega mēneša otrajā pusē no zemes virskārtas nozūdīs. Iespējams, ka tad sezonas darbus nāksies paveikt divreiz īsākā laikā. Un kaut arī zirņus gada 100-tajā dienā diezin vai izdosies iesēt, tradicionālais aprīlī darāmo darbu saraksts tomēr var noderēt.

Košumdārzā

- Kamēr vēl ir saglabājas sniegs, atstāj pret saules apdegumiem izveidoto piesegumu jūtīgākajiem skujukokiem, mūžzaļajiem kokiem un krūmiem. Tos pakāpeniski noņem, kad sniegs nokūsis un gaisa temperatūra naktīs vairs neslīd zem nulles.
- Kad sniegs nokūsis, vēlams ar siltu ūdeni laistīt skujukokus un rododendrus, lai augi neciestu no fizioloģiskā sausuma. (Šogad tas varētu būt īpaši aktuāli)
- Ja sniegs nokūsis un augsne atkususi, gaisa temperatūra dienā ir plusos, bet rododendru lapas neatritinās, rododendrus apmēram 1 - 2 nedēļas vairākas reizes dienā rasina, līdz lapas atgūst normālu izskatu.
- Ja sniegs kūst pārāk strauji, lai neveidotos plūdi, rok novadgrāvīšus, kas aizvada lieko ūdeni.
- Veic ziedošo vasarzaļos krūmu, kas zied sakot no jūnija līdz rudenim, atjaunojošo

Aprīlis dārzā

Autors Dita Kļaviņa-Lauberte
Ceturtdiena, 11 aprīlis 2013 12:13

apgriešanu, kā arī neziedošo dekoratīvo krūmu apgriešanu.

- Veic vasarzaļo lapu koku kārtējo atjaunojošo apgriešanu – izgriež nokaltušos, bojātos un aizlūzušos zarus, vājos dzinumus, veido vainagu.
- Pēc noziedēšanas apgriež augststumbra vītolus un blīgznas, lai nākamajā pavasarī daudz pūpolu.
- Apgriež, mēslo, mulčē viršus.
- Pārbauda rozes un uz ziemu piesegtās ziemcietes. Ja uz stādījumiem sablīvējies sniegs, kas nav nokūsis, to izkļiedē. Kad temperatūra jau kādu laiku turas plusos, pakāpeniski – vairāku dienu laikā uzsāk pieseguma noņemšanu. Atbrīvo noliektos rožu dzinumus, kad tie ieņēmuši vertikālu stāvokli, tos uz dažām dienām piesedz ar vieglu aizsargmateriālu.
- Kad piesegums noņemts, veic rožu apgriešanu, izgriežot bojātās vietas līdz pirmajam pumpuram uz veselā dzinuma. Rozes mēslo un mulčē.
- Kad sniegs nokūsis un zeme atlaidusies, apkopj ziemciešu dobes – atbrīvo no pērnā gada atliekām, mēslo, mulčē.
- Lai zāliens skaisti sazeltu, to nogrābj vai veic zāliena vertikulāciju, aerāciju. Zālienu mēslo, atjauno bojātās vietas.
- Veido jaunas puķu dobes un sagatavo dobes sīpolpuķēm, gumpuķēm – gladiolam, monbrēcijām, kannām, dālijām un vasaras puķēm.
- Aprīļa beigās, ja zeme ir iesilusi, var sākt stādīt dekoratīvos kokus un krūmus.

Augļu dārzā

- Aprīlī, kamēr vēl necirkulē sulas, turpina retināt un veidot augļu koku un krūmu vainagus, izgriež nokaltušos, bojātos zarus,
 - Apkopj sala, saules un grauzēju bojātās vietas, brūces apstrādā ar lerānu un ieziež ar potvasku.
 - Pēc apstrādes un apgriešanas augļu kokus apsmidzina ar Bordo šķīdumu vai varu saturošu fungicīdu, piemēram “Čempionu”.
 - Sāk vēdināt vīnogulāju piesegumu, bet to nost vēl neņem.
 - Kad sniegs nokūsis un zeme apžuvusi, savāc no rudens palikušās vecās lapas, augļu kokus mēslo, uzirdina un mulčē apdobes.
 - Pēc augļu krūmu apgriešanas slimos zarus vēlams sadedzināt, vecās lapas ierok komposta kaudzē, ja tādas nav, arī tās sadedzina.
 - Augļu kokus miglo pret slimībām un kaitēkļiem, ja tādi ir bijuši vairumā iepriekšējā gadā.
 - Aprīļa otrajā pusē (skatoties pēc laika apstākļiem) sāk potēt augļu kokus.
 - Sagatavo vietas kailsakņu stādīšanai. Vietās, kur zeme iesilusi, sāk stādīt augļu kokus un krūmus – bumbieres, plūmes, saldus ķiršus, smilšērķškus, rudens avenes.
 - Zemeņu stādījumos novāc vecās lapas. Izgriež stīgas, ja tādas palikušas no rudens.
- Atsākoties augšanai zemenes mēslo. Agrākai ražai un lai pasargātu no salnām, zemenes pārsedz ar agrotīklu.

Aprīlis dārzā

Autors Dita Kļaviņa-Lauberte
Ceturtdiena, 11 aprīlis 2013 12:13

Siltumnīcās

- Apkurināmās siltumnīcās:
 - piķē sadīgušos dēstus;
 - galotņo puķu stādus;
 - veido vasaras puķu kompozīcijas dekoratīvos traukos.
 -
-
- Neapkurināmās siltumnīcās, kas jau sagatavotas jaunai sezonai:
 - sēj pavasara dārzenus – lapu salātus, redīsus, spinātus;
 - sēj kāpostus, ziedkāpostu, kolrābjus, garšaugus dēstiem;
 - mēneša beigās – sēj ķirbjus, melones, gurķus.
-
- Ja nav iespējams, jaunai sezonai sagatavo neapkurināmās siltumnīcas – salabo logus, nomaina pa ziemu bojātos stiklus, plēvi, mazgā, tīra, dezinficē siltumnīcu, nomaina vai uzlabo siltumnīcas augsni.

Sakņu dārzā

- Ja sniegs nokūsis, zeme iesilusi un apžuvusi, sēj zirņus (vēlams 100 – tajā gada dienā).
 - Mēneša beigās, ja vien to atļauj laika apstākļi, sēj burkānus, dilles, redīsus, spinātus, sakņu pētersīļus, melnsaknes, pastinākus, garšaugus.
-
- Mēneša beigās var, ja zināms, ka vairs nav gaidāmas salnas, stādīt sadiedzētus agros kartupeļus.
 - Ceļ plēves siltumnīcas, veido lecektis

Telpās

- Gatavo stādīšanai vēlos kartupeļus – iznes gaismā, diedzē.
- Piķē kastītēs uz palodzes iesētos garšaugus.

Aprīlis dārzā

Autors Dita Kļaviņa-Lauberte
Ceturtdiena, 11 aprīlis 2013 12:13

- Pārstāda telpaugus, kuriem pods kļuvis par mazu vai kuri sākuši nīkuļot. Pavairo telpaugus ar dalīšanu vai spraudņiem.
- Telpaugus, kurus nepārstāda, ar slotiņu notīra no putekļiem vai nomazgā zem dušas. Nomaina augsnes virskārtu puķu podos.
- Telpaugus, laista biežāk, mēslo.
- Nomazgā pa ziemu sakrājušos netīrumus no logiem.
- Ātrākai uzziedēšanai stāda podos dāliju gumus, liliju sīpolus.
- Izšķiro puķu sīpolus, gumus, gatavo tos stādīšanai.

Pagrabā, glabātuvē

- Izlasa bojātos dārzenus no dārzeņu apcirķiem.
- Pārbauda pagraba temperatūru un mitrumu, ja, nepieciešams gaisu pagrabā mitrina vai atdzesē ar pagraba vēdināšanu.

Pagalmā

- Kad tas ir iespējams, tīra dīķi no atmirušajām augu atliekām;
- Pārrok komposta kaudzi vai gatavo jaunu.
- Sakārto bērnu smilškasti. Nomaina smiltis.
- Sakopj balkonus, terases, vasaras atpūtas vietas.
- Mēneša beigās, ja laiks pietiekoši silts, kastēs, dekoratīvos traukos uz balkona, terasēm stāda izturīgākās puķes – atraitnītes, pīmulas, pavasara sīpolpuķes. Ja augi ir iegādāti un pirms tam audzēti siltumnīcās, pirms stādīšanas tos norūda – pakāpeniski pieradina pie saules un āra gaisa.
- Izlīdzina grambas uz iebraucamā ceļa, labo bojātās seguma vietas.
- Tīra un sakopj teritoriju ap māju – ceļa malas, trotuārus, piebraucamos ceļus, grāvjus utml.
- Tecina bērzu sulas.